

Fedakarl k Doyum  l e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fedakarl k Doyum  l e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21626>

 zet

Fedakarl k Doyum  l e i (FD ), bireylerin romantik ili klerinde veya diğer önemli ki ileraras  bağlamlarda gösterdikleri fedakarlık eylemleri sonucunda ya ad klar  kişisel doyum düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu  l ek, orijinal bir yapının Türk kültürüne uyarlanması  al  mas  olup, fedakarl  n olumsuz sonuçları yerine, bireyin gösterdiği özveriden elde ettiği pozitif duygusal ve kişisel tatmini değerlendirmeye odaklanmaktadır. Ölçek, 6 maddeden oluşmakta ve 7'li Likert  l e i formatında yan tlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Fedakarl k, Doyum,  li ki Memnuniyeti,  zveri, Psikometri, Uyarlama,  li kisel Doyum

Yazarlar

Topçu,  i dem; Tezer, Esin

Amaç

Fedakarl k Doyum  l e i'nin temel amacı, bireylerin partnerleri veya yak nlar  için kişisel   karlar ndan vazge tiklerinde ya da zorluklara katland klar nda hissettikleri kişisel tatmin ve mutluluk düzeylerini belirlemektir. Geleneksel olarak fedakarlık  al  malar , genellikle bu eylemlerin maliyetine odaklanırken, bu ölçek fedakarl  n ilişkisel faydalarına ve kişisel gelişim üzerindeki olumlu etkilerine dikkat çekmektedir.

Ölçeğin Türkçeye adaptasyonu, Türk popülasyonunda fedakarl  n psikolojik sonuçlarını geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilmek için gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama, özellikle çift ve aile dan  manl   alanlarında, bireylerin ilişkilerindeki özveri pratiklerini daha derinlemesine anlamak için önemli bir araç sağlamaktadır.

Yapı

FD , temel olarak "Fedakarl ktan Elde Edilen Doyum" (Sacrifice Satisfaction) yap s n  ölçmektedir. Bu yapı, fedakarl  n sadece bir maliyet değil, aynı zamanda bireyin benlik sayg s n , ilişkisel ba l   n  ve genel yaşam doyumunu artıran içsel bir ödül kaynağı olabileceği fikrine dayanır. Ölçek, fedakarl  n bir yük olarak değil, gönüllü bir eylem olarak alg lanmas  durumunda ortaya çıkan pozitif duygusal tepkileri kaydetmektedir.

Ölçülen bu yapı tek boyutludur ve bireyin partneri için yapılan  zverilerin, kişisel doyum, huzur ve mutluluk hissi gibi pozitif sonuçlar do urdu u alg s n  temsil eder. Bu, fedakarl  n ilişkideki

algılanan değerini ve karlılığını psikolojik düzeyde incelemeyi mümkün kılar.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analizde çoklu benzerlik metodu (Maximum Likelihood Estimation) ve eğik (oblique) döndürme yöntemi kullanılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, Fedakarlık Doyum Ölçeği'nin güçlü bir şekilde tek faktörlü bir yapı sergilediği saptanmıştır. Bu tek faktör, ölçeğin toplam varyansının % 32.74'ünü açıklamaktadır ve özdeğeri (eigenvalue) 2.59 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak varsayılan tek boyutlu "Fedakarlıktan Doyum" yapısının desteklediğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Fedakarlık Doyum Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliği, Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen iç tutarlılık katsayısı değeri .74'tür.

Bu değer, sosyal bilimler araştırmalarında kabul edilebilir bir güvenirlik düzeyi olarak değerlendirilmekte olup, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin Türkçe uyarlamasında yapısal geçerliği test etmek için uygulanan açıklayıcı faktör analizi (AFA), temel bileşenler yerine çoklu benzerlik metodu ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntem, özellikle psikolojik yapıların karmaşık doğasını daha iyi yansıttığı düşünülen eğik (oblique) döndürme ile birlikte kullanılmıştır.

Analiz sonuçları, ölçeğin altı maddesinin de tek bir faktör altında toplandığını doğrulamıştır. Bu tek faktörlü çözüm, özdeğeri 1'in üzerinde olan tek faktördür (özdeğer: 2.59) ve ölçülen yapının %32.74 oranında varyansını açıklamaktadır. Bu bulgular, ölçeğin Türk kültüründe de özgün yapısını koruduğunu ve güçlü bir yapısal bütünlüğe sahip olduğunu ifade etmektedir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama (Psikometrik Ölçek)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçeği, 6 madde.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetişkinler (Romantik ilişki yaşayan bireyler)

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Genellikle yetişkin popülasyon)

Popülasyon Detayları: Çalışma, romantik ilişki olan bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 7'li Likert Ölçeği kullanılmıştır. (1=Kesinlikle katılmıyorum, 7=Kesinlikle katılmıyorum).

Anahtar Kelimeler

Özgecilik, Romantik ilişkiler, Özveri Doyumu, Tek Faktörlü Yapı, Fedakarlık, Türkiye Uyarlaması

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Sorumlu yazar için e-posta adresi: cigdemtopcu@gmail.com

Finansman, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2013 yılında Topçu ve Tezer tarafından Türkçeye adapte edilmiştir. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinlerin sorumlu yazar (Çiğdem Topçu) ile iletişime geçilerek alınması tavsiye edilmektedir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgiye kaynak makaleden veya sorumlu yazardan ulaşılabılır.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [fedakarlik-doyum-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354444444/fedakarlik-doyum-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Topçu, Ç., & Tezer, E. (2013). Fedakarlık Algılanan Zarar Ölçeği ve Fedakarlık Doyum Ölçeğinin Türkçeye adaptasyonu. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(40), 176-185.

Fedakarlık Doyum Ölçeği Maddeleri

Örnek Madde: Eşim için bir şeylerden vazgeçmek kişisel doyum sağlar.